

บทเรียนสำเร็จรูป

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง

วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาตามแนววิถีไทยภาคอีสาน

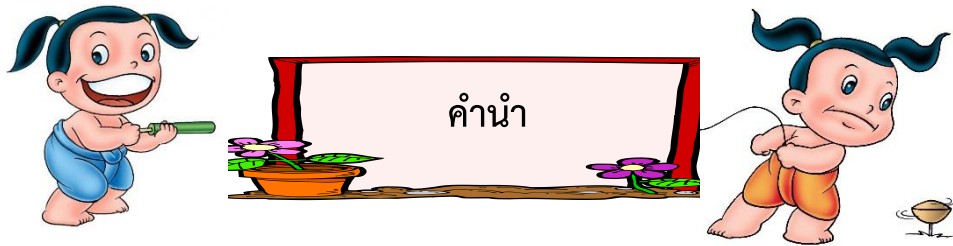
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เล่มที่ 1

เรื่อง วันมาฆบูชา

นางพัทธนันท์ สังขะรมย์
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ
โรงเรียนบึงกาฬ อำเภอมือบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

เอกสารบทเรียนสำเร็จรูปเล่มนี้ เป็นเอกสารบทเรียนสำเร็จรูป ซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอนโดยนักเรียนสามารถศึกษาและทดสอบความเข้าใจด้วยตนเอง เพราะในบทเรียนสำเร็จรูปนี้จะบอกจุดประสงค์ คำแนะนำการใช้บทเรียนสำเร็จรูป เนื้อหา มีคำถามแต่ละกรอบ และเฉลยในกรอบต่อไป มีแบบทดสอบ เฉลยแบบทดสอบ ก่อนเรียนและหลังเรียน บทเรียนสำเร็จรูปในหน่วยการเรียนรู้เรื่อง **วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาตามแนววิถีไทยภาคอีสาน**มีจำนวน 7 เล่ม บทเรียนสำเร็จรูปเล่มนี้คือ เล่มที่ 1 เรื่องวันมาฆบูชา ในบทเรียนสำเร็จรูปเล่มนี้ได้นำ **ฮีตสิบสอง คองสิบสี่** ของชาวภาคอีสานและศาสนพิธีให้ผู้เรียนได้ศึกษาพร้อมทั้งนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันของตนเองได้อีกด้วย

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงจะเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนและผู้สนใจเป็นอย่างดี

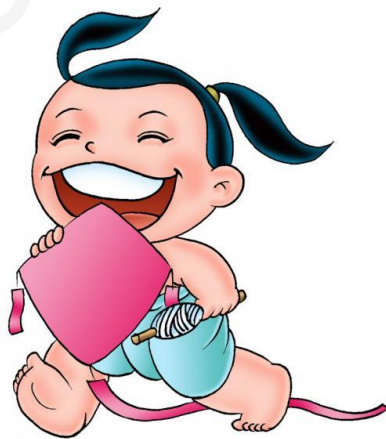
นางพัทธนันท์ สังขะรัมย์

สารบัญ

หน้า

คำนำ	
สารบัญ	
จุดประสงค์การเรียนรู้	1
คำแนะนำการใช้บทเรียนสำเร็จรูป	2
แบบทดสอบก่อนเรียน	3
เฉลยคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน	5
บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง วันมาฆบูชา	6
แบบทดสอบหลังเรียน	18
เฉลยคำตอบแบบทดสอบหลังเรียน	20
กระดาษคำตอบแบบฝึกปฏิบัติ	21
กระดาษคำตอบก่อนเรียนและหลังเรียน	22
บรรณานุกรม	23

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับวันมาฆบูชาได้ถูกต้องตามหลักพระพุทธศาสนา
2. นักเรียนตระหนักถึงคุณค่าในวันมาฆบูชาและสามารถปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง
3. นักเรียนมีความรู้และตระหนักถึงคุณค่าของจารีตประเพณีของภาคอีสาน
4. นักเรียนสามารถปฏิบัติตนตามฮีตสิบสอง คองสิบสี่ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

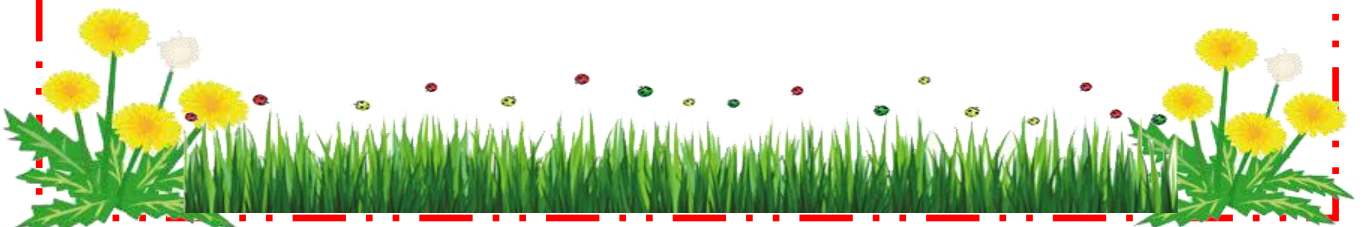

คำแนะนำการใช้บทเรียนสำเร็จรูป

1. บทเรียนสำเร็จรูปเล่มนี้ นักเรียนสามารถเรียนด้วยตนเอง
2. อ่านคำแนะนำการใช้บทเรียนสำเร็จรูปนี้ให้เข้าใจ
3. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนและตรวจคำตอบจากเฉลย
4. ศึกษาเนื้อหาของบทเรียนสำเร็จรูปแต่ละกรอบตามลำดับ แล้วตอบคำถาม
ในกระดาษคำตอบ ที่แจกให้ด้วยความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ไม่ควรข้ามกรอบเพราะจะทำให้
เนื้อหาไม่ต่อเนื่อง
5. ตรวจคำตอบได้จากกรอบเฉลยที่อยู่ในหน้าถัดไป
6. ถ้าเฉลยแล้วนักเรียนตอบถูกให้อ่านกรอบต่อไป ถ้าตอบผิดให้กลับไปทบทวน
แล้วตอบใหม่อีกครั้ง
7. เมื่อศึกษาเนื้อเรื่องจบแล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนและตรวจคำตอบ
จากเฉลย
8. นักเรียนไม่ควร ชีต เขียน หรือทำเครื่องหมายใดๆ ลงในบทเรียนสำเร็จรูป

แบบทดสอบก่อนเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง วันมาฆบูชา

คำชี้แจง ให้นักเรียนกากบาท(X) เลือกคำตอบที่ถูกต้องลงในกระดาษคำตอบ (จำนวน 10 ข้อ)

1. วันจาตุรงคสันนิบาต หมายถึงวันใด
ก. วันอัฐมีบูชา ข. วันมาฆบูชา
ค. วันวิสาขบูชา ง. วันอาสาฬหบูชา
2. วันมาฆบูชา ตรงกับวันใด
ก. วันเพ็ญขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3 ข. วันเพ็ญขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6
ค. วันเพ็ญขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8 ง. วันแรม 15 ค่ำ เดือน 12
3. พระธรรมเทศนาที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงในวันมาฆบูชาคือข้อใด
ก. ปังฉิมโอวาท ข. โอวาท 3
ค. อริยสัจ 4 ง. พระโอวาทปาติโมกข์
4. เหตุการณ์ใดต่อไปนี้ **ไม่** มีความสัมพันธ์กับวันมาฆบูชา
ก. เป็นวันที่พระอรหันต์สาวกมาประชุมพร้อมกันโดยมิได้นัดหมาย
ข. เป็นวันเพ็ญกลางเดือนมาฆะ หรือเดือน 3
ค. เป็นวันจาตุรงคสันนิบาต
ง. เป็นวันแรกที่มีพระรัตนตรัยครบทั้ง 3 องค์
5. บุคคลใดปฏิบัติตามหลัก “โอวาทปาฏิโมกข์”
ก. กฤษณ์ไปตกปลาแข่งขันกับเพื่อน เพื่อดูว่าใครสามารถตกได้มากที่สุด
ข. มาลีกายายามรักษาศีล สมาธิ ปัญญาของตนให้่องใสตลอดเวลา
ค. สมนึกคิดถึงแฟนเก่าที่แต่งงานไปแล้วมาก จึงวางแผนแย่งกลับคืนมา
ง. ภูมิ ปฏิบัติตนด้วยความไม่ประมาทเขาจึงไปทำประกันชีวิตไว้เพื่อจะได้เบี้ยประกัน
6. คำว่า **อิต** ของชาวภาคอีสานหมายความว่าอย่างไร
ก. ปีบ
ข. ธรรมเนียม
ค. อัดแน่น
ง. งานบุญ

7. บุญข้าวจี นิยมทำกันในเดือนใดของไทย
ก. เดือนอ้าย ข. เดือนยี่
ค. เดือนสาม ง. เดือนสี่
8. ข้อใด ไม่ใช่ วัตถุประสงค์ของการทำบุญตักบาตร
ก. บำรุงพระภิกษุสามเณร
ข. สืบสานพุทธประเพณี
ค. เกิดโชค ลาภ และประสบความสำเร็จในชีวิต
ง. สร้างความดี และความเป็นสิริมงคลในชีวิต
9. ข้อใดกล่าวถูกต้อง
ก. การใส่บาตรไม่ถือว่าเป็นสังฆทาน
ข. อาหารทุกประเภทสามารถนำมาใส่บาตรได้
ค. การใส่บาตรจัดเป็นอามิสบูชาประเภทหนึ่ง
ง. สิ่งของที้นำมาใส่บาตรต้องไม่ผิดพระธรรมวินัย
10. อาหารที่นำไปถวายพระภิกษุสามเณรเรียกว่าอะไร
ก. ทานภัตร ข. มตกภัต
ค. ภัตตาหาร ง. สลากภัต

ตั้งใจแบบดสอบนะคับผม
สู้ๆๆๆ

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน
เรื่อง วันมาฆบูชา

1. ข
2. ก
3. ง
4. ง
5. ข
6. ข
7. ค
8. ค
9. ง
10. ค

ไม่ยากเลยใช่ไหมครับ
เยี่ยมมากเลยครับที่ตอบถูก

มารู้จัก วันมาฆบูชา

กันนะคับ

กรอบนำ

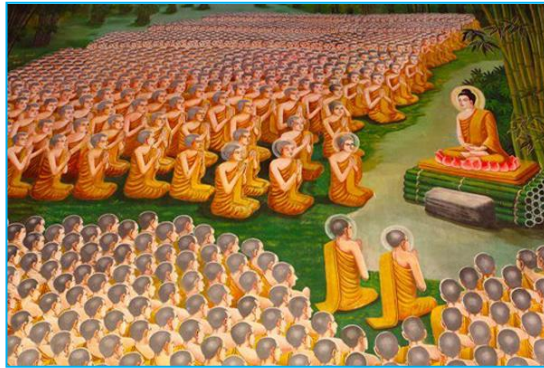

วันเพ็ญเดือน 3 หรือวันมาฆบูชาถือเป็นวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาพระพุทธเจ้าประทานโอวาทปาติโมกข์ในที่ประชุมพระสาวก ซึ่งประกอบด้วยองค์สี่ ที่เรียกว่า จาตุรงคสันนิบาต เพื่อให้พระสาวกเหล่านั้นมีหลักการร่วมกันในการประกาศพระพุทธศาสนา คือ การออกไปเผยแผ่สั่งสอนธรรมแก่ประชาชนตามท้องถิ่นต่างๆทั่วไป

มาเรียนรู้ เรื่อง วันมาฆบูชา
กันนะโยม

กรอบที่ 1

วันมาฆบูชา

ความหมาย

วันมาฆบูชาหมายถึง การบูชาในวันเพ็ญเดือน 3 เนื่องในโอกาสคล้ายวันที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงโอวาทปาติโมกข์ในที่ประชุมมีเนื้อหาโดยสรุปคือ ให้ละเว้นความชั่วทุกชนิด ทำความดี ให้ถึงพร้อมและทำจิตใจให้ผ่องใส

ความสำคัญ

วันมาฆบูชา เป็นวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3 มีเหตุการณ์อัศจรรย์ที่ พระสงฆ์สาวกของพระพุทธเจ้าจำนวน 1,250 รูป มาเฝ้าพระพุทธเจ้า ณ วัดเวฬุวัน เมืองราชคฤห์ แคว้นมคธ โดยมีได้นัดหมายกันพระสงฆ์ทั้งหมดเป็นพระอรหันต์ผู้ได้อภิญญา 6 และเป็นผู้ที่ได้รับการอุปสมบทโดยตรงจากพระพุทธเจ้า

คำถามกรอบที่ 1

วันมาฆบูชา ตรงกับวันใด

เฉลยคำตอบรอบที่ 1

วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3

กรอบที่ 2

หลักธรรมเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องเนื่องกับวันมาฆบูชา

โอวาทปาติโมกข์ คือข้อบัญญัติที่สรุปหลักคำสอนในพระพุทธศาสนา
แบ่งออกเป็น 3 ตอน

1. ความอดทน (ขันติ) คือ ความอดกลั้นเป็นตบะอย่างยิ่งคือความ
อดทนที่จะดำเนินตามวิธีการที่ถูกต้อง มีจิตใจมั่นคงเข้มแข็ง

2. พระนิพพานเป็นธรรมสูงสุด แสดงถึงจุดหมายสูงสุดทาง
พระพุทธศาสนา

คือนิพพานคือโดยหลุดพ้นจากการครอบงำของกิเลสได้แก่ ความโลภ ความ
โกรธ ความหลง

3. บุคคลที่ยังทำร้ายผู้อื่นไม่ถือว่าเป็นบรรพชิต นักบวชใน
พระพุทธศาสนาคือพระภิกษุสงฆ์ต้องไม่เบียดเบียน ไม่ก่อความทุกข์ยากต้อง
เป็นผู้ที่มีเมตตา กรุณา เป็นสัญลักษณ์แห่งความสงบสุข ร่มเย็นและชี้นำสู่
ความสันติสุข

คำถามกรอบที่ 2

นักบวชในพระพุทธศาสนาเรียกว่าอะไร

เฉลยคำตอบกรอบที่ 2
พระภิกษุสงฆ์

พระพุทธเจ้าได้ตรัสสรุปข้อปฏิบัติในพระพุทธศาสนา 3 ประการ

1. การไม่ทำบาปทุกอย่าง ได้แก่ การละเว้นความชั่วทุกประการ ทุกระดับโดยเริ่มจากประพฤติดนตามหลักศีล 5 เช่น ไม่เบียดเบียนทำลายชีวิตไม่ลักทรัพย์ ไม่ประพฤติดนในกาม การทำตนให้ปลอดจากยาเสพติด
2. ยังกุศลให้ถึงพร้อม ได้แก่ การบำเพ็ญความดีให้บริบูรณ์ เช่น มีเมตตา กรุณา ฝึกจิตใจให้เข้มแข็ง มีสมาธิ มีความเพียร มีสติรอบคอบ ซื่อสัตย์สุจริต มีความเสียสละ
3. ทำจิตใจของตนให้ผ่องแผ้ว ได้แก่ ชำระจิตใจให้บริสุทธิ์สะอาด ให้หลุดพ้นจากกิเลส เช่น ความโกรธ ความโลภ ความหลง ความฟุ้งซ่าน ด้วยการ บริหารจิตและการเจริญปัญญา

คำถามกรอบที่ 3

การทำให้จิตใจของตนผ่องแผ้วทำได้โดย
วิธีใด

เฉลยคำตอบกรอบที่ 3

การบริหารจิตและเจริญปัญญา

กรอบที่ 4

การถือปฏิบัติวันมาฆบูชาในประเทศไทย

พิธีมาฆบูชานี้เดิมทีเดียวในประเทศไทยไม่เคยทำมาก่อน พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ โดยทรงถือตามแบบของโบราณที่นิยมเรียกว่า วันมาฆะบูชา มี พระจันทร์เสวยฤกษ์มาฆะเต็มบริบูรณ์เป็นวันที่พระอรหันต์สาวกของพระพุทธเจ้า 1,250 รูป มาประชุมใหญ่และเป็นอัครรยในพระพุทธศาสนา เรียกว่า จาตุรงคสันนิบาตพระพุทธเจ้าได้ตรัสเทศนาโอวาทปาติโมกข์ โดยได้เริ่มทำในพระบรมมหาราชวังก่อน

คำถามกรอบที่ 4

พิธีมาฆบูชาเริ่มทำครั้งแรกในสมัยใด

เฉลยคำตอบกรอบที่ 4

สมัยพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4

กรอบที่ 5

การปฏิบัติในวันมาฆบูชา

ในตอนเช้าพุทธศาสนิกชนจะไปทำบุญตักบาตรที่วัด ฟังพระธรรมเทศนา บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ และในตอนค่ำก็จะนำดอกไม้ ธูปเทียนไปยังวัดที่อยู่ใกล้บ้าน พอได้เวลาพระสงฆ์จะประชุมกัน ยืนหันหน้าตรงต่อพระพุทธรูป บรรดาฆราวาสยืนตั้งแถวอยู่ด้านหลังพระสงฆ์ พระเถระชั้นผู้ใหญ่กล่าวคำบูชา เสร็จแล้วทำทักษิณาวรรต โดยเดินเวียนขวารอบพระอุโบสถหรือสลุบเจดีย์ 3 รอบ การเดินเวียนเทียนต้องทำให้ใจสงบจริงๆควรสำรวมวาจา และละเว้นการทำอาการตลกคึกคะนองต่างๆ

คำถามกรอบที่ 5

การเดินเวียนเทียนเดินไปทางใดของพระอุโบสถ

เฉลยคำตอบกรอบที่ 5

เวียนขวาของพระอุโบสถ

กรอบที่ 6

อีตลีสอง คลองลีสลีส

“อีต” คงเป็นคำย่อของ “จารีต” เพราะอีสานใช้ ฮ แทน ร อีตลีสอง ก็คือ จารีตที่ปฏิบัติกันในแต่ละเดือน ชาวอีสานนับถือประเพณีอย่างเคร่งครัดมาตั้งแต่โบราณและเป็นประเพณีของท้องถิ่นสืบมาหลายร้อยปี ซึ่งตรงกับภาคกลางว่าประเพณี 12 เดือนนั่นเอง ในโอกาสนี้จะนำเสนอในเดือนสาม ซึ่งเกี่ยวข้องกับวันมาฆบูชาเพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาและยึดเป็นแนวทางในการปฏิบัติตามวิถีของชาวภาคอีสานของเราเพื่อสืบทอดเป็นมรดกทางวัฒนธรรมให้กับลูกหลานต่อไป

คำถามกรอบที่ 6

อีต มีความหมายตรงกับคำว่า

เฉลยคำตอบกรอบที่ 6
จารีต

กรอบที่ 7

ฮีตที่ 3

บุญเดือนสาม บุญข้าวจี วันเพ็ญเดือน 3 เป็นวันมาฆบูชา
รุ่งขึ้นวันแรม 1 ค่ำ ก็ถวายข้าวจี เรียกว่าทำบุญเนื่องในวันมาฆบูชานั่นเอง
ข้าวจี คือ ข้าวเหนียวปั้นเป็นก้อนเอาไม้เสียบย่างเมื่อข้าวสุกเกรียม
ก็เอาไขที่ตีไว้ทาเคลือบข้าวเหนียวและสอดไส้ด้วยน้ำอ้อยแล้วถวายพระเถรตอ
เข้าส่วนมากชาวบ้านจะรีบทำแต่เช้ามีด พอสว่างก็ลงศาลาการเปรียญ เป็นทั้งงาน
บุญและงานรื่นเริงประจำหมู่บ้านหลังจากพระฉันแล้วก็เลี้ยงกันเองสนุกสนาน มีคำ
พังเพยอีสานว่า **เดือนสามค้อยเจ้าหาหัวค้อยปั้นข้าวจี ข้าวจีป็น้ำอ้อยจวนน้อย
เข็ดน้ำตา**

คลองสิบลี้ หมายถึง ข้อติกาของสังคม 14 ประการ ที่ยึดถือปฏิบัติต่อกัน
เพื่อความสงบเรียบร้อยของสังคม

ข้อที่ 1 เมื่อได้ข้าวใหม่หรือผลหมากรากไม้ ให้บริจาคทานแก่ผู้มีศีลแล้วตนจึง
บริโภคและแจกจ่ายแบ่งญาติพี่น้องด้วย

ความหมาย เมื่อข้าวออกรวงหรือเก็บเกี่ยวแล้วย่าพึงนำมารับประทานให้นำไป
ทำบุญหรือนำไปถวายพระก่อนแล้วค่อยกินทีหลัง

คำถามกรอบที่ 7

ข้าวจินิยมทำที่ภาคใด

เฉลยคำตอบกรอบที่ 7
ภาคอีสาน

กรอบที่ 8

การสู่ขวัญข้าว

เดือนสามนี้ชาวนาส่วนใหญ่ถือกันตั้งแต่สมัยโบราณมาว่าเป็นเดือนสู่ขวัญข้าว คือมีการถวายข้าวเปลือกแก่พระสงฆ์ และนิยมทำบุญบ้าน สวดมนต์เสร็จพิธีสงฆ์แล้วก็สู่ขวัญข้าวตามธรรมเนียมพราหมณ์ บางบ้านก็ทำเล็กน้อยพอเป็นพิธี คือ เอาข้าวไปถวายพระสงฆ์แล้ว ก็ทำพิธีตักปากเล่าเล็กน้อยเป็นการบูชาคุณของข้าวในเล่าหรือยัง
คำพังเพยอีสาน เมื่อถึงเดือนสามได้เจพวกกันทำข้าวจี๋ ไปถวายสงฆ์เจ้าเอาแท้มุ่บุญ

คำถามกรอบที่ 8

การสู่ขวัญข้าวนิยมทำกันในเดือนใด

เฉลยคำตอบกรอบที่ 8
เดือนสาม

การตักบาตร

การตักบาตร เป็นการทำบุญที่ชาวพุทธทั่วไปรู้จักและปฏิบัติมากกว่าการทำบุญอย่างอื่นๆ การตักบาตรนั้น ถือเป็นการทำบุญประจำวันของชาวพุทธ และชาวพุทธไทยเชื่อว่า การออกบิณฑบาตของพระสงฆ์เป็นการช่วยโปรตสัตว์ที่อยู่ในอบายภูมิ เช่น เปรตวิสัย ให้ได้รับส่วนบุญ ด้วยเหตุผลทางจริยธรรมในการทำบุญตักบาตรนั้นพอสรุปได้ดังนี้

1. เป็นการสั่งสมบุญในแต่ละวัน
2. เป็นการเริ่มต้นวันใหม่ด้วยการทำบุญทำให้จิตใจแจ่มใส
3. เป็นการทำให้พึ่งคือบุญให้แก่ตนเองในอนาคต
4. เป็นการช่วยรักษาพุทธประเพณี
5. เป็นการสืบทอดพระพุทธศาสนา

คำถามกรอบที่ 9

การทำบุญที่ชาวพุทธนิยมทำมากที่สุดคืออะไร

เฉลยคำตอบกรอบที่ 9

การทำบุญตักบาตร

กรอบที่ 10

การทำบุญตักบาตรจะสมบูรณ์ได้ต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

1. ต้องเตรียมใจให้พร้อม ข้อนี้ถือว่าสำคัญมากเพราะบุญที่แท้จริงนั้นอยู่ที่ใจผู้ถวาย
2. ผู้รับ คือ พระภิกษุสามเณร เป็นผู้สำรวมระวัง มีข้อวัตรปฏิบัติที่ติงามตามพระธรรมวินัยได้ศึกษาเล่าเรียนพระพุทธพจน์ ทรงจำ นำมาบอกเล่าสั่งสอนต่อได้
3. สิ่งของที่ถวาย จะต้องได้มาด้วยวิธีที่สุจริต ไม่เบียดเบียนผู้อื่นให้เดือดร้อนและที่สำคัญคือสิ่งนั้นต้องไม่ผิดวินัยสงฆ์เหมาะสมแก่ภิกษุสามเณรด้วย

คำถามกรอบที่ 10

ผู้รับบิณฑบาตคือผู้ใด

เฉลยคำตอบกรอบที่ 10
พระภิกษุสามเณร

กรอบสรุป

กล่าวโดยสรุป ชาวพุทธรู้จักวันมาฆบูชาอีกในชื่อ
หนึ่งว่า วันพระธรรม หลักธรรมที่เกี่ยวข้องคือ
โอวาทปาติโมกข์ อันเกี่ยวกับหลักการ 3 ประการคือ
ไตรสิกขา ของพระพุทธศาสนาได้แก่ หลักการไม่ทำบาป
(ศีล) หลักการทำความดีให้ถึงพร้อม (สมาธิ) และ
หลักการชำระจิตใจให้ผ่องใส (ปัญญา) โดยเน้นว่าบุคคลจะ
สามารถชำระจิตใจที่เป็นบาปให้หมดจดผ่องใสได้ด้วยปัญญา
ไม่อาจชำระได้ด้วยสิ่งอื่น

จบแล้วครับ
ทำแบบทดสอบหลังเรียนนะครับ

แบบทดสอบหลังเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง วันมาฆบูชา

คำชี้แจง ให้นักเรียนกากบาท(X) เลือกคำตอบที่ถูกต้อง ลงในกระดาษคำตอบ (จำนวน 10 ข้อ)

- เหตุการณ์ใดต่อไปนี้เป็นความสัมพันธ์กับวันมาฆบูชา
  - เป็นวันที่พระอรหันต์สาวกมาประชุมพร้อมกันโดยมิได้นัดหมาย
  - เป็นวันเพ็ญกลางเดือนมาฆะ หรือเดือน 3
  - เป็นวันจาตุรงคสันนิบาต
  - เป็นวันแรกที่มีพระรัตนตรัยครบทั้ง 3 องค์
- พระธรรมเทศนาที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงในวันมาฆบูชาคือข้อใด
  - ปัจฉิมโอวาท
  - โอวาท 3
  - อริยสัจ 4
  - พระโอวาทปาติโมกข์
- วันจาตุรงคสันนิบาต หมายถึงวันใด
  - วันอัฐมีบูชา
  - วันมาฆบูชา
  - วันวิสาขบูชา
  - วันอาสาฬหบูชา
- บุคคลใดปฏิบัติตามหลัก “โอวาทปาฏิโมกข์”
  - กฤษณ์ไปตกปลาแข่งขันกับเพื่อน เพื่อดูว่าใครสามารถตกปลาได้มากที่สุด
  - มาลีกายายามรักษาศีล สมาธิ ปัญญาของตนให้่องใสตลอดเวลา
  - สมนึกคิดถึงแฟนเก่าที่แต่งงานไปแล้วมาก จึงวางแผนแย่งกลับคืนมา
  - ภูมิปฏิบัติตนด้วยความไม่ประมาทเขาจึงไปทำประกันชีวิตไว้เพื่อจะได้เบี้ยประกัน
- วันมาฆบูชา ตรงกับวันใด
  - วันเพ็ญขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3
  - วันเพ็ญขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6
  - วันเพ็ญขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8
  - วันแรม 15 ค่ำ เดือน 12
- ข้อใดกล่าวถูกต้อง
  - การใส่บาตรไม่ถือว่าเป็นสังฆทาน
  - อาหารทุกประเภทสามารถนำมาใส่บาตรได้
  - การใส่บาตรจัดเป็นอามิสบูชาประเภทหนึ่ง
  - สิ่งของที่นำมาใส่บาตรต้องไม่ผิดพระธรรมวินัย

7. คำว่า **อึด** ของชาวภาคอีสานหมายความว่าอย่างไร
ก. ปีบ ข. ธรรมเนียม
ค. อัดแน่น ง. งานบุญ
8. อาหารที่นำไปถวายพระภิกษุสามเณรเรียกว่าอะไร
ก. ทานภัตร ข. มตกภัต
ค. ภัตตาหาร ง. สลากภัต
9. ข้อใด ไม่ใช่ วัตถุประสงค์ของการทำบุญตักบาตร
ก. บำรุงพระภิกษุสามเณร
ข. สืบสานพุทธประเพณี
ค. เกิดโชค ลาภ และประสบความสำเร็จในชีวิต
ง. สร้างความดีและความเป็นสิริมงคลในชีวิต
10. บุญข้าวจี่ นิยมทำกันในเดือนใดของไทย
ก. เดือนอ้าย ข. เดือนยี่
ค. เดือนสาม ง. เดือนสี่

ตั้งใจแบบดสอบนะคับผม
รู้ๆาๆ

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

เรื่อง วันมาฆบูชา

1. ง
2. ง
3. ข
4. ข
5. ก
6. ง
7. ข
8. ค
9. ค
10. ค

ไม่ยากเลยใช่ไหมครับ
เยี่ยมมากเลยครับ

กระดาษคำตอบแบบฝึกปฏิบัติบทเรียนสำเร็จรูป

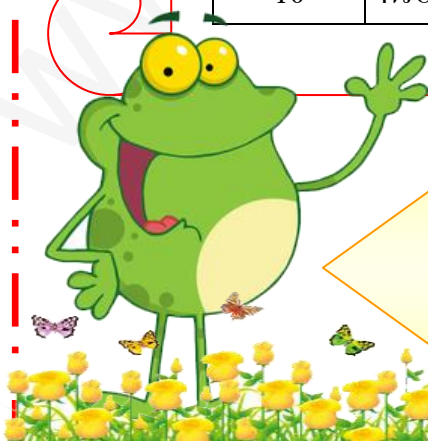
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เล่มที่ 1 เรื่อง วันมาฆบูชา

ชื่อ.....เลขที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ข้อที่	คำตอบ
1	กรอบที่ 1
2	กรอบที่ 2
3	กรอบที่ 3
4	กรอบที่ 4
5	กรอบที่ 5
6	กรอบที่ 6
7	กรอบที่ 7
8	กรอบที่ 8
9	กรอบที่ 9
10	กรอบที่ 10

รวมคะแนนที่ได้.....

กระดาษคำตอบก่อนเรียนและหลังเรียน

กระดาษคำตอบก่อน - หลังเรียน

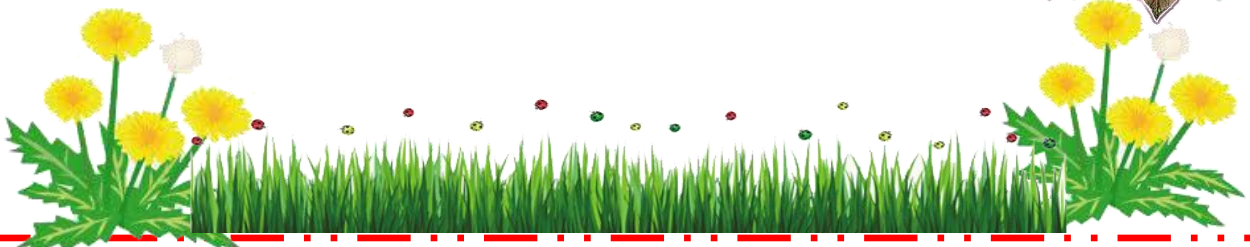
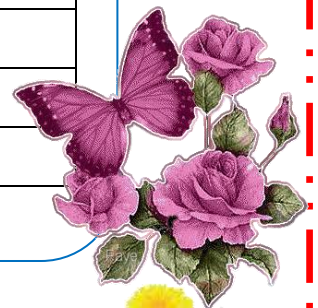
ชื่อ - สกุล.....เลขที่.....

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 บทเรียนสำเร็จรูปเล่มที่.....

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

คะแนนที่ได้.....

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

บรรณานุกรม

- จันทร์จิรา จุมพลหล้าและคณะ. พุทธประวัติตามรอยบาทพระศาสดา ณ แดนพุทธภูมิ. กรุงเทพมหานคร : บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด, 2549
- ถวัลย์ มาศจรัส และคณะ. นวัตกรรมการศึกษาชุดบทเรียนสำเร็จรูปเพื่อพัฒนาผู้เรียน และการจัดทำผลงานทางวิชาการ อาจารย์ 3 และบุคลากรทางการศึกษา (ครูชำนาญการ ครู เชี่ยวชาญ และครูเชี่ยวชาญพิเศษ). กรุงเทพฯ : อารักษ์, 2547.
- ทิตนา แคมมณี. ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : จุฬารังกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.
- บุญเกื้อ ควรหาเวช. นวัตกรรมทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : SR Printing, 2543.
- เป็รื่อง กุมท. คู่มือการเขียนบทเรียนสำเร็จรูป. กรุงเทพฯ : ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2516
- เผชญิ กิจระการ. “การวิเคราะห์ประสิทธิภาพสื่อ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (E_1/E_2),” วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 7 : 44-51 ; กรกฎาคม, 2544.
- พระมหากฤษณพงศ์ วิวาทสุข. การพัฒนาหนังสือภาพประกอบคำบรรยาย เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา วิชาพระพุทธศาสนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2542.
- วิทย์ วิศทเวทย์, เสฐียรพงษ์ วรรณปก. หนังสือสาระการเรียนรู้พื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม พระพุทธศาสนา ม. 1 ช่วงชั้นที่ 3. กรุงเทพมหานคร : บริษัทอักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด, 2546
- สมนึก ปฏิพานนท์. คู่มือเตรียมสอบสังคมศึกษาช่วงชั้นที่ 3 ชั้น ม.1-ม.3. กรุงเทพมหานคร : บริษัท ภูมิบัณฑิต, การพิมพ์ จำกัด, มปป.
- สมนึก ภัททิยธนี. การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กทม. : ประสานการพิมพ์, 2546.
- สามัญศึกษา, กรม. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนสาขาวิชาสังคมโรงเรียนเตรียมอุดมพัฒนาการ. แผนการสอนพระพุทธศาสนา. กรุงเทพมหานคร : โรงเรียนเตรียมอุดมพัฒนาการ, มปป.
- สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ. การจัดกระบวนการเรียนรู้ : เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2545.
- สุริวัตร จันทร์โสภา. สื่อสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมสัมฤทธิ์ มาตรฐานพระพุทธศาสนาช่วงชั้นที่ 3. กรุงเทพมหานคร : บริษัทอักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด, มปป.
- สำลี รักสุทธี, ศิริวาท ผลินยศ. แผนการจัดการเรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ พัฒนาศึกษา, มปป.
- อาภาภรณ์ อินเสมียน. การพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปประกอบภาพการ์ตูน เรื่อง อริยสัจ 4 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม.

